

Nr 164

Av herr **Alexanderson** och fru **Gärde Widemar**, om överförande av en extra avdelning i Svea hovrätt till ordinarie stat.

I statsverkspropositionen (II huvudtiteln sid. 12 ff.) tar justitieministern upp frågan om förstärkning av domstolarnas dömande personal. Där redovisas material, som visar bl. a. att arbetsläget vid hovrätterna är ansträngt och att antalet inkommande mål ökat för varje år sedan 1951. Vad särskilt beträffar Svea hovrätt framgår det att dess arbetsvolym stigit med nära 30 procent, sedan dess nuvarande ordinarie organisation fastställdes år 1948, och att den nu arbetar med två extra avdelningar men ändock icke kan bemästra arbetsbalansen. Justitieministern framhåller även de synnerligen viktiga skäl, som tala för att ett dylikt tillstånd icke hör tolereras. Att arbetsbalans uppkommer vid domstolarna är mycket olyckligt, icke minst med hänsyn till straffrättskipningen och dess effekt till motverkande av brottsligheten. Det är vidare ett ur allmän synpunkt viktigt krav att den dömande verksamheten i största möjliga utsträckning utövas av ordinarie domare. Att Svea hovrätt arbetar med två extra avdelningar innebär, att de för dessa avdelningar avsedda domarna utgöras av extra ordinarie och tillförordnade assessorer i stället för huvudsakligen lagmän och hovrättsråd. Visserligen fördelas den tillgängliga dömande personalen såvitt möjligt jämnt mellan ordinarie och extra avdelningar, men resultatet härav blir att det procentuella antalet ordinarie domare inom hela hovrätten sjunker i förhållande till vad som varit avsett vid organisationens fastställande. Vidare anföres, att den nya rättegångsordningen nu tillämpats så länge, att tillräcklig erfarenhet av dess verkningar föreligger och att därför en omprövning av organisationen, som hittills fått betraktas som provisorisk, nu bör ske.

Med hänsyn till de sålunda av justitieministern andragna, synnerligen beaktansvärda skälen är det anmärkningsvärt, att det av Svea hovrätt framförda kravet på överförande till ordinarie stat av de extra avdelningarna icke till någon del vunnit gehör. De skäl, som av justitieministern åberopats till stöd för att nu ingenting göra, äro i huvudsak endast att vissa utredningar rörande domstolarnas organisation pågå. Den ena av de åberopade utredningarna, stadsdomstolsutredningen, kommer dock, såsom justitieministern själv påpekar, att ta lång tid i anspråk. Det måste vara helt uteslutet att avvakta denna utrednings resultat innan en omprövning av den nuvarande statliga domstolsorganisationens personalbehov göres. Den andra utredningen, 1955 års domarutredning, torde allenast i ringa mån syssla med hovrätternas personalförhållanden eller i varje fall med frågor,

som beröra behovet av antal avdelningar eller ledamöter. På detta område torde några andra ändringar i organisationen än de rent kvantitativa icke vara i fråga. För bedömande av sistnämnda fråga torde det i statsverkspropositionen förebragta statistiska materialet vara tillräckligt, i allt fall för att redan nu kunna konstatera, att åtminstone den ena extraavdelningen blir permanent erforderlig. I avvaktan på en allmän översyn av personalorganisationen synes därför redan från nästa budgetår den ena avdelningen böra göras ordinarie.

Med hänsyn till de skäl, som sålunda redan anförts i statsverkspropositionen och som refererats här ovan, få vi hemställa,

att riksdagen måtte dels besluta att bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga åtgärder för överförande från den 1 juli 1956 av en extra avdelning i Svea hovrätt till ordinarie stat, dels ock bevilja den ökning av anslagen, som erfordras härför.

Stockholm den 26 januari 1956

Erik Alexanderson

Ingrid Gärde Widemar